

Birleşik Krallık Siyasi Parti Programlarında AB Politikaları

Emre Bostancı*

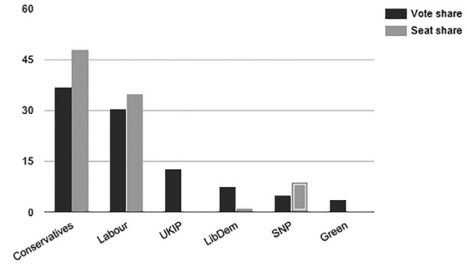
Birleşik Krallıkta Mayıs ayına kadar Parlamentoda ağırlığı olan üç siyasi parti (Muhafazakâr Parti, İşçi Partisi ve Liberal Demokrat Parti) bulunmakta iken, irili ufaklı siyasi partiler de Birleşik Krallık siyasetinde boy göstermektedir. Bu siyasi partilerden en önemlileri: Milliyetçi İskoçya Partisi, Birlikçi Ulster Partisi, Birlikçi Demokrat Parti (Kuzey İrlanda), Plaid Cymru (Galler), Yeşil Parti, Sosyal Demokrat Parti, Komünist Parti'dir. (Boyras, 2013)

Birleşik Krallıkta Avrupa şüpheciliği hem İşçi Partisinde hem de Muhafazakâr Partide önemli destek görmektedir ve kökeninde devletin bağımsızlığını, ayrıcalıklarının ve saygınlığının tehlikede olduğu iddiası yatmaktadır. (Dinan 2005, Cilt2, s.184)

AB üyesi ülkelerinin siyasi partiler için iki tane önemli seçimi vardır. Birincisi genel seçimler diğeri ise Avrupa Parlamentosu seçimleri. Bu iki önemli seçimle, seçmenlerin partilerinin Avrupa Birliğine yönelik tutumlarını benimseyip benimsemediği ölçülebilmektedir. (Doğan 2002,s.18). Bu bağlamda Birleşik Krallıktaki siyasi partiler sert ve yumuşak Avrupa kuşkuçuluğunu temsil eden ve başarılı iki seçim sonucuna sahip iki parti olarak ortaya çıkmaktadır, Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi ve Muhafazakâr Parti. (Aras 2014, s.130)

Fakat 7 Mayıs 2015'te Birleşik Krallıkta

bağlı İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda'da yapılan genel seçimlerde ki sonuçları söz konusu yukarıdaki sözü edilen dengeleri belirgin olarak değiştirmiştir. (Robinson, 2015).

Tablo 1: İngiltere seçimleri: Oy payı / koltuk payı
Kaynakça: <http://tr.euronews.com/2015/05/08/ingiltere-genel-secimlerinde-one-cikanlar/>(Erişim Tarihi: 12 Mayıs 2015).

2015 seçimleri öncesine kadar Birleşik Krallık da Muhafazakâr Parti ve İşçi Partisi, Parlamentoda ağırlıkları olan iki parti olarak yer almaktaydı. Söz konusu partilerin AB'ye yaklaşımları ile ilgili kesin yorumlar yapmak, farklı dönemlerdeki farklı duruşları göz önüne alınarak incelediğinde mümkün görünmemektedir. Charles de Gaulle'ün vetolarına maruz kalan Birleşik Krallık ın ikinci kez reddedilen başvurusunu İşçi Partili Harold Wilson'un, ilk başvurusunun ise Muhafazakâr Partili bir Başbakan olan Harold Mac Millan tarafından yapıldığı dikkate alınmalıdır. Üçüncü ve başarıyla sonuçlanan son başvuru da yine Muhafazakâr Parti'nin iktidar-

*Bahçeşehir Üniversitesi, Küresel Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Öğrencisi

da olduğu dönemde Başbakan Edward Heath tarafından yapılmıştır. Heath'in başbakanlığı döneminde, Birleşik Krallık 1973 senesinde AET'nin ilk genişleme dalgasında üçüncü başvurusunda üye olabilmesine rağmen üyeliğinden yalnızca iki sene sonra, 1975 senesinde ülkenin AET üyeliğinin devamı ile ilgili olarak referanduma gidilmiştir. Topluluk üyeliğini referanduma götürme fikrinin ikinci kez üyelik başvurusunu yapan Harold Wilson'a ait olması bu referandumu ilginç kılmaktadır. (Sefer 2014, ss.55-56). Söz konusu bu durum her dönem izlenen politikaların Birleşik Krallık'ın kendi iç politika tepkilerini oluşturması olarak açıklayabiliriz.

çıkaran Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi (UKİP) incelenecektir. Üçüncü parti analizinde seçimlerde beklentinin üstünde oylarını artıran AB politikalarını destekleyen İskoçya Sosyalist Partisi' (SNP)' nin parti programı incelenerek İşçi partisi seçmenin nasıl SNP'ye kaydığı ve çalışmanın ana temasını oluşturan "İskoçya sorunu" üzerinde tartışılacaktır.

Muhafazakâr Parti

Avrupa Şüphesizliği kavramının Birleşik Krallık kökenli bir kelime olması ve Muhafazakâr Partinin 1980'li yıllardaki politikası temelinde ortaya çıkması, partinin Avrupa Şüphesizliği

Parti	Avrupa Kuşkuculuğu Türü	2010 Genel Seçimi Oy Oranları	2014 AP Seçimi Oy Oranları
Muhafazakâr Parti	Yumuşak	%36.1	%23.31
Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi	Sert	% 3.1	%26.77
İngiliz Ulusal Parti	Sert	%1.9	%1.11
Yeşil Parti	Yumuşak	%1.0	%7,67
Demokratik Birlikçi Parti	Yumuşak	%0,6	%0,54
Sosyalist İşçi Partisi	Sert	%0	%0.03
İskoçya Sosyalist Partisi	Yumuşak	%0	-

Tablo 2: Birleşik Krallık Parti Sisteminde Avrupa Kuşkucu Partiler

Kaynakça: Aras, İ. (2014). *Avrupa Birliği ve Türkiye'de Euroseptisizm*, Bursa: Sentez Yayıncılık, s.131.

Söz konusu yukarıdaki tabloyu tablo 1 ile karşılaştırdığımızda 2015 seçimlerinin Birleşik Krallık siyasi konseptini değiştirdiğini görmekteyiz. Bu makalede Siyasi partilerin programlarında AB'ye bakışını incelerken 2015 seçimlerinde ağırlığını hissettiren dört parti incelenmektedir. Öncelikli olarak Avrupa şüphesizliğini sert söylemlerine sahip iktidardaki ve seçimin galibi Muhafazakâr Parti incelenecektir. İkincisi, parti programında Avrupa kuşkuculuğun ön planda olduğu ve oylarını %3'ten %12

(Euroseptisizmle) ilişkisinde en önemli notalarından biridir. (Aras 2014, s.138). Muhafazakâr Parti Avrupa Kuşkuculuğu, Birleşik Krallık halkının Brüksel'in saldırısına ve daha ileri bütünleşmeye karşı halk egemenliğinin savunulmasıdır. (Gifford 2010, s.332). Muhafazakâr Parti geçmişte, kıta Avrupası ndaki bütünleşme sürecinin gerisinde kalmamak ve ekonomik olarak büyüme beklentisi gibi nedenlerle birlik ile ilişkilerin başlatılması ve üyelik sürecinin tamamlanması konularında önemli girişimleri ol-

muştur. Fakat birliğin siyasi niteliğinin artması sürecinde farklı tutum izlemeye başlamıştır. (Aras 2014, s.139).

Birleşik Krallık eski başbakanı ve Muhafazakâr Parti başkanı Thatcher, 1979'da göreve geldiği tarihten 1984'te Fontainebleau 'da yapılan Avrupa Konsey toplantısına kadar Birleşik Krallık'ın süreklilik olarak senelik ödeme yapılması kararı alınana kadar bütçe konusu AET ile ilişkilerinin temelini oluşturmuştur. Thatcher'ın bu konudaki temel görüşü, Avrupa bütçesinin büyük bir kısmının diğer üye devletlere kıyasla Birleşik Krallık'ın için önemli bir sektör olmayan tarım alanına harcanması ve diğer üye devletlerin bundan daha fazla yararlanması nedeniyle Birleşik Krallık'ın katılışının yeniden ele alınması şeklinde olmuştur. (Yiğit 2013, s.10.). 1980'li yılların ikinci yarısında siyasi bütünleşme yönünde önemli adımlar atılması, sosyal boyut ihtiyacının olduğu Thatcher'ın Topluluk ilişkisini daha sorunlu hale getirmiştir. Zira tek para birimine geçilmesini reddetmesi ve Toplulukla ilgili konularda sert tutumu sonucunda Başbakan Thatcher'ın AET ile ilişkilerinin Birleşik Krallık ekonomisine zarar verdiği düşüncesine karşı çıkan başbakan yardımcısı Sir Geoffrey Howe istifa etmiştir. Parti içindeki bu durum, Thatcher'ın 1990'daki istifasına giden süreci hızlandırmıştır. (Aras 2014, s.141).

Thatcher sonrası dönemde Muhafazakâr Parti'den iktidara gelen John Major (1990-1997), ilk yıllarında Birleşik Krallık'ın bütünleşme sürecinde önemli bir ülke durumuna getirme gayreti karşısında kendi partisinin içindeki Birleşik Krallık'ın egemenlik yetkileri konusunda taviz vermeyen karşıt guruplarla karşı karşıya kalmıştır. (George 2000, ss.255-256).

Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi (UKİP)

7 Şubat 1992 tarihinde imzalanan ve Kasım 1993'te yürürlüğe giren Maastricht Antlaşması sonrası siyasal bütünleşmenin hız kazandığı süreçte, "Almanya ve Fransa lokomotif" bir rol oynarken, Birleşik Krallık'ın 'fren' rolü daha da belirginleşmiştir. (Dedeoğlu 1996, s.128)

Bu dönemin yansıması olarak, İngiltere'de Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi (United Kingdom Independence Party) AB'den çekilmesi için kampanya yürütmek amacıyla 1993 yılında kurulmuştur. UKİP'i "en eski, en önemli ve seçim başarısı en fazla olan AB karşıtı partilerden biri" olarak göstermek mümkündür. (Aras 2013, s.133)

Aşırı sağ partiler Birleşik Krallık siyaset sahnesinde varlık gösterememişlerdir fakat Avrupa popülizmi farklı bir konuda gündemine gelmiştir. UKİP Birleşik Krallıkta yükselen AB karşıtlığını, göçmenlere karşı tepkiyi ve ekonomik krizin oluşturduğu endişeleri kullanmıştır. Hem Muhafazakâr Partinin hem de İşçi Partisi'nin seçmenini hedef almıştır. UKİP Birleşik Krallığın kuzeyinde imalat sanayinin çöktüğü bölgelerde İşçi Partisinin seçmenini ikna etmeye çalışmıştır. Bu bölgede yapılan ara seçimlerde İşçi Partisi'nin seçmeninden destek görüştür. Güneyde ise geleneksel Muhafazakâr Parti'ye oy veren seçmene yönelmiştir. UKİP yerel seçimlerde varlığını ispatlamaya başlamış ve düzenli partilere ciddi rakip olarak ağırlığını hissettirmiştir.(Atikkan 2014, s.138-139) 1993 yılında, Maastricht Antlaşması'na ilişkin tartışmaların yoğunluk kazandığı ve Avrupa Şüpheliği'nin güçlendiği bir dönemde olması itibarıyla, kurucu ve ilk lider olan (1993-1997) Alan Sked tarafından kurulan partinin temel faaliyeti, Maastricht Antlaşması'nın onaylanmasına karşı kampanya yürütmek olmuştur. UKİP, Birleşik Krallık halkının Brüksel'deki seçilmemiş bürokratlardan oluşan bir yapı tarafından yöne-

tilmesine karşı çıkmaktadır.¹ UKİP; AB hukukunun Birleşik Krallık'ın hukuk yapısının yerini alacağı, AB'nin Birleşik Krallık'ı bölgelere ayırarak parçalayacağı, Europol gibi oluşumların AB'nin totaliter yönünü gösterdiği, AB fikrinin eleştirilemez olduğu düşüncesiyle büyüyen çocukların beyinlerinin yıkandığı şeklindeki açıklamaları UKİP'in AB'ye bakış açısını göstermektedir.(Aras 2014, ss.133-134)

Birleşik Krallık'ta aşırı sağ partilerin, seçmen potansiyeline rağmen yakın zamana kadar gelişmemesi siyaset biliminde "İngiliz istisnası" olarak tanımlanmaktaydı. Kısaca İngiliz istisnası demokratik kurumların sağlamlığı, liberal gelenek, köklü bir kanun ve düzeni, merkez sağda Muhafazakâr Parti'nin gücü ve dar bölge çoğunluk esasına dayalı seçim sistemi olarak tanımlayabiliriz. (Atikkan 2014, s.135)

İngiliz Parlamentosu'nun en üst kurumu olan Lordlar Kamarasının muhafazakâr kanadı üyesi ve eski başbakanlardan Thatcher ve Major'un danışmanı Lord Norman Blackwell aşırı sağ ve İngiltere konusunda bir söyleşide; "Birleşik Krallıkta aşırı partiler hoşnutsuzluğu dile getiriyorlar. Fakat bir noktaya kadar etkili olabiliyorlar. İngiltere'de milliyetçilik rüzgârı 60'lar ve 70'lerde esti ve çabuk terk edildi. İngiliz toplumu aşırı sağ partilere itibar etmez." (Atikkan 2014, s.136)

Margaret Thatcher aşırı partilerin toplumdaki hoşnutsuzluğunu başbakan olmadan önce ifade eden bir ifadesinde; "Yabancı bir kültürün istisnasından endişe duyanların Ulusal Cepheye (National Front) oy vermesini anlıyorum." sözleriyle Thatcher ırkçı geçmişi olan Ulusal Cephe'yi meşrulaştırmış, aşırı sağ oylara da Muhafazakâr Parti'yi adres göstermiştir.(Atikkan 2014, s.136)

Yukarıda değindiğimiz söz konusu İngiliz istisnası Mayıs 2015'teki seçimlerinde aşırı sağ parti UKİP üzerinde etkisini göstermiştir. Zira UKİP, 4 milyona yakın oy almasına karşın bir milletvekili hakkı kazanabilmiştir. İskoçya Ulusal Parti SNP'nin UKİP'in yaklaşık yarısı oy alıp 56 milletvekili kazanması UKİP'in lideri Nigel Farage'a karşı olumsuz bakanlar arasında dahi ülkenin seçim sisteminin adilliği ile ilgili tartışmaları tekrar gündeme getirmiştir. (Öney, 2015) Böylelikle aslında İngiliz istisnası tanımında da bahsedilen dar bölge çoğunluk esasına dayalı seçim sistemi aslında aşırı sağın yükselişini bir bakıma frenlemiş olmaktadır.

İskoç Ulusal Partisi (SNP)

1934'te kurulan İskoç Ulusal Partisi (SNP), seçimlerde parlamentoya girmeyi başardıklarında İskoçya'nın bağımsızlığı yönünde politikalar izlemiştir. 1979'daki ilk referandum bunun bir örneği olarak görülebilir. Bununla birlikte başlangıçta merkezi bir yönetime tâbi olan bölge, yapılan referandumla İskoç halkının yüzde 74,3'ünün desteği ile 12 Mayıs 1999'da kendi parlamentosunu kurmuş ve yüzde 63,5'inin desteği ile bu parlamento vergileri değiştirebilme yetkisi kazanmıştır. (Akçalı 2014)

Britanya'nın Avrupa Topluluğu'na üye olması gündeme geldiğinde hem Galler'de hem de İskoçya'da kamuoyu ve elit kesim üyeliğe karşı son derece şiddetli tavırlar takınmışlardır. Milliyetçilere göre Brüksel kendilerine Londra'dan da uzak bir yerdi. Ancak Eski Başbakan Margaret Thatcher'ın güçlü anti-Avrupa söylemi bu bölgelerdeki düşüncenin sorgulanmasına ve değişmesine yol açmıştır.(Şahin 2000, s.154) İskoçya'da AB karşıtı herhangi bir tavır görülmemektedir. Tam tersine, ayrılma durumunda AB'nin üyesi olarak kalmak istediklerini ifade etmektedir. (Akçalı 2014)

SNP içinde 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren Avrupa Birliği'ne yönelik politikalar üretilmeye başlanmıştır. Bu politikalarından bir tanesi "Avrupa'da bağımsız bir İskoçya" sloganı idi. Britanya 1973 yılında AT'ye üye olmuştu ve SNP'ye göre AB'nin bir parçası olarak İskoçya; bir taraftan Avrupa'nın merkezinde temsil imkânına kavuşurken, diğer bir yanda ise küçük bir devlet olmanın dezavantajlarından kurtulacaktı. Londra hükümetinin kendi adına girişimlerde bulunmasını beklemek yerine, Avrupa'da karar alma mekanizmasının bir parçası olacaktı. (Gallagher 1991, s.14) Avrupa'da bağımsızlık, İskoçya'yı Avrupa düzeyinde temsil etme imkânına kavuşurken Avrupa piyasalarına İskoç mallarının ulaşmasına imkân tanımaya devam edecekti. Böylelikle bu politikaları halkın desteklemesi sonucu 1980'li yılların ikinci yarısından sonra SNP'nin oyları yeniden artışlar gözükmeye başlamıştır. (Şahin 2000, ss.163-164)

İskoçya Bağımsızlık Referandumunda "Hayır" Çıkmasında AB'nin Rolü

Azınlıklar sorununun Avrupa'da iç güvenlik meselesi olma anlayışının sorgulanmaya başlamış olması, AB'nin kendi içerisinde siyasal bir yön tutma sürecinin yirmi yıla dayandırılması nedeniyle, birlik üyelerinin azınlıklar ya da dışlanmış gruplar hakkında ortak bir politikası bulunmamaktadır. (Kurubaş 2004,s.113) Üye ülkelerin bazıları azınlık gruplarına akraba devletler (kin states) perspektifinden yaklaşp, birliğin aktif katılımını ve gruplara kolektif haklar talep ediyor olsalar da (örneğin, İspanya, Almanya, İtalya, İngiltere); diğer bir üye grubu, azınlıklar meselesine bir iç mesele olarak yaklaşp ülkelerinin bütünü bozucu faaliyetleri engellemek odaklı politikaların yanında yer almaktadırlar. (Örneğin, Yunanistan, Fransa, Belçika, Hollanda) (Taşdemir ve Saraçlı 2007, s.29) Bu durum, birliğin Kurucu

Antlaşmasında (1992) ya da sonrasında Amsterdam (1997), Nice (2000) ve Lizbon (2007) gibi sözleşmelerde doğrudan bir 'azınlık' referansı yapılmamasına neden olmuştur. Berlin siyaset bilimi uzmanı Prof. Herfried Münkler AB hakkında analizinde Avrupa'nın bir ulus-devlet olmadığını ifade ederek siyasi ve etnik çıkar gruplarının bulunduğunu önemini vurgulamaktadır. İnsanların Avrupa'ya duyduğu güvensizliğin çok derin olduğunu ifade eden Münkler Avrupa Parlamentosu seçimlerine düşük katılımın bunu gösterdiği de dikkat çekmektedir. İngiltere, Belçika, İtalya gibi diğer Avrupalı devletler üzerinde derin etkiler oluşturacaktır. Aynı şekilde, Doğu Avrupa ülkeleri arasında benzer ayrılıkçı hareketler yaşayan ülkeleri de etkileyecektir. (Eyal 2013, s.10)

Avrupa Komisyonu eski Başkanı Barrosa, AB'ne üye herhangi bir devletten ayrılan herhangi bir yeni bağımsız devletin AB'ni üyesi sayılmayacağını ve üye olmak için başvuru yapması gerektiğini belirtmiş; Avrupa Konseyi Başkanı Van Rompuy, ayrılıkçı hareketlerin yaşandığı İspanya'nın birleşik bir devlet olarak kalacağı yönündeki isteğini ifade etmiştir. Avrupa Komisyonu'nun yeni Başbakanı Jean-Claude Juncker'in "önümüzdeki beş yıl içinde Avrupa Birliği'ne yeni üye alınmayacaktır." İfadesi de Juncker'in İskoçya'nın Birleşik Krallık'tan ayrılması durumunda, Birliğe üye olmak için en az beş yıl beklemesi gerektiği şeklinde, dolayısıyla İskoçlara bir uyarı olarak yorumlanmıştır. (Kemp, 2014) İskoçya'da her ne kadar AB'nin "ekonomik entegrasyonun" sağladığı avantajdan yararlanmak adına Birleşik Krallık içinde kalmak ağır basmış olsa da aynı "ekonomik bağımsızlık" vurgusu Birleşik Krallık'tan ayrılma düşüncesi gündemini korumaktadır.

İskoçya'nın sıklaşan bağımsızlık taleplerinin arkasında, Britanya Adalarının ku-

zeyinde bulunan ve Kuzey Denizi olarak anılan bölgede 1969 yılında petrol ve doğal gaz yatakları bulunmasının da etkisi büyüktür. 1970'li yıllardaki petrol krizinin de etkisiyle bu alanlar işletilmeye başlanmıştır. Daha önce önemli ithalatçı olan Britanya, 1980 yılına gelindiğinde petrol ihraç eder hala gelmiştir. Daha sonra buradan elde edilen doğal gaz ısıtmada kömürün yerine almıştır. Petrolün bulunması İskoç politikasını da etkilemiştir. Bu petrolün İskoçya'nın petrolü olduğu ve dolayısıyla ile ilk önce İskoçya'nın bundan faydalanması gerektiği öne sürüldü. Buna karşılık Londra hükümeti bu petrolden tüm ülkenin yararlanması gerektiği görüşünde idi. (Şahin 2000, s.164). Londra'nın yükselen İskoç milliyetçiliğine karşı tutumu sadece yeni taviz politikaları olmuştur. Bu İskoç milliyetçiliğini yatıştırması yerine aksine güçlendirmiştir. İskoç milliyetçiliği Londra'nın verdiği her tavizden sonra bu tavizi yeterli görmeyerek yenisini istemiştir. Son referandum dönemecinde de Londra, İskoçya'da ekonomik refahı artırıcı önlemler geliştirmek yerine yeni politik tavizler üzerine kurulan bir stratejiyi tercih etmiştir. (Özdağ, 2015)

İşçi Partisi

AB üyeliği Birleşik Krallıktaki partilerin politikasında köklü değişime neden olmuştur. Buna en iyi örnek olarak İşçi partisini gösterebiliriz, zira 1970'lerde bu sebeple bölünme noktasına gelmiştir. İşçi partisi içinde öncülüğünü komisyon başkanı Roy Jenkins'in yaptığı, parti içindeki Avrupa yanlısı bir grup 1980'de Sosyal Demokrat Parti'yi (SDP) kurmak üzere İşçi Partisi'nden istifa etmişlerdir. Söz konusu bu ayrılık partideki AT karşıtı hizbin yükselişe geçmesine yol açmış ve 1985'teki seçim beyanında İşçi Partisi Birleşik Krallığı AT üyeliğinden çıkarma vaadinde bulunmuştur. Ancak, bu konu partinin seçimlerde yenilgiye uğramasının nedenlerinden biri

olarak görülmüş ve parti lider değişikliğine giderek bu konudaki tutumuyla ilgili durum değerlendirmesine gitmiştir. (Dinan 2005, Cilt:1, ss.256-257)

İşçi Partisi'nin topluluk karşıtı olmasında ve ülkenin tamamen topluluktan çekilmesini desteklemesinde, parti sol kanadının 1970lerin sonuna doğru güçlenmesi yanında, iki gelişme çok önemlidir. Birincisi, uzunca bir süredir İngiltere'nin AT üyeliğine karşı çıkan Michael Foot'un, 1980 yılında James Callaghan yerine İşçi Partisi başkanlığına getirilmesidir. Böylelikle, partinin başına bizzat sol kanadın görüşleri doğrultusunda bir liderin getirilmesiyle parti kontrolü tamamen bu kanadın eline geçmiştir. Foot, İşçi Partisinin topluluk karşıtı olmasının yukarıda saydığımız nedenleri yanı sıra, topluluk üyeliğinin özellikle İngiliz parlamentosunun egemenliğine gölge düşürdüğüne inanıyordu (George, 1991: 79-80)

Diğer bir neden ise; Avrupa Topluluğu ile İngiltere ekonomilerinin gittikçe bağımlı duruma gelmeleri, karşılıklı bağımlılığın artmasıdır. Bu bağımlılık nedeniyle, İngiltere'nin Topluluktan ayrılması, diğer Topluluk üyelerini etkileyecek ve bu üyelerin İşçi Partisi'nin izlemeye kararlı görüldüğü Alternatif Ekonomik Stratejiyi sabote etme olasılığını gündeme getirecekti. Böylece, İşçi Partisi tutumunu biraz yumuşatmış; hem 1982 İşçi Partisi Programı'nda hem de 1983 genel seçimleri manifestosunda, Topluluktan "müzakere sonucu çekilim" (negotiated withdrawal) politikasını benimsemiştir. (Doğan 2002, s.20) Söz konusu süreç Thatcher'ın tek pazarın sosyal boyutunu reddedebilmesini kolaylaştırdı. Dönemin Komisyon Başkanı Jacques Delors ile diğer üye devletlerin liderlerinin sosyal boyutu aşırı destekledikleri gerçeği, İşçi Partisi destekçilerinin büyük bölümünü AT'nin aslında onların tarafında olduğuna ikna

etmişti. Dönemde yapılan araştırmalarında İşçi Partisi üyelerinin yaygın bir şekilde AT'yi destekledikleri görülmeye başlanmıştır. (Seyd ve Whiteley, 1992)

Sonuç

Birleşik Krallık meclisinde etkinliği olan dört siyasi partinin programlarının, 1973 yılında Birleşik Krallığın AB üyeliğine kabulü ile başlayan tarihi akış da aldıkları pozisyonlarından anlaşılacağı üzere söz konusu partilerin AB'ye yaklaşımları ile ilgili kesin yorumlar yapmak, farklı dönemlerdeki farklı durumları göz önüne alınarak incelediğinde mümkün görünmemektedir. Zira Mayıs 2015 seçimleri sonrası başarısız olmasının ardından istifa eden Ed Miliband'den boşalan İşçi Partisi liderliğine seçilen Jeremy Corbyn Birleşik Krallığın NATO'dan ve Avrupa Birliği'nden çıkması gerektiğini ilk başlarda savunurken daha sonraki söylemlerinde geçmişte antidemokratik olduğunu belirttiği Avrupa Birliği'nde kalmak isteğini artık açıkça dile getirmektedir.

Corbyn; "Daha demokratik bir Avrupa Birliği görmek istiyorum. Sosyal açıdan daha dengeli ve adil bir Avrupa... Ancak buna Avrupa Birliği'nden koparak ulaşılabileceğini düşünmüyorum, partimiz Avrupa Birliği'nde kalmak istiyor, bu yönde oy kullandı, ancak daha sosyal bir Avrupa için çalışmalar yürütmeliyiz." (Koutsokosta, 2015) Bu açıklaması yukarıda da bahsettiğimiz üzere AB'ye yaklaşımları ile ilgili kesin yorumlar yapmak, farklı dönemlerdeki farklı durumları göz önüne alınarak incelediğinde mümkün görünmemektedir.

Aynı durumu Muhafazakâr parti cephesinde görmek mümkündür. Zira Başbakanı Cameron, ilk referandum sinyalinin Ocak ayında vermiş, Avrupalı liderlerin büyük tepkisini çekmişti. Fakat 2013 Mayıs ayında Cameron'un kabinesinde iki bakanı olan Eğitim Bakanı Mic-

hael Gove ve ardından Savunma Bakanı Philip Hammond'un AB'den ayrılmak için oy vereceğini söylemesi ardından Başbakan Cameron bakanlarına sert tepki göstermiştir. Cameron bakanlarına tepkisini; "Bu insanlara müzakereler başlamadan pes etmemeleri gerektiğini söylemek isterim. Onların bu davranışı son derece olağan dışı bir yaklaşım gibi görünüyor" demiştir. (www.cnnturk.com)

Kaynakça

Akçalı, Ö., (2014). Avrupa'da Ayrılcı Hareketler: İskoçya Örneği, USAK, <http://www.usak.org.tr/print.php?id=365366690&z=2> (Erişim Tarihi: 13 Şubat 2016).

Aras, İ., (2014). Avrupa Birliği ve Türkiye'de Euroseptisizm, Bursa: Sentez Yayıncılık.

Atikkan, Z.,(2014). Avrupa Benim, İstanbul: Metis Yayınları.

Boyras, H.M., (2013). Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Akademi Perspektif, <http://akademikperspektif.com/2013/11/02/buyuk-britanya-ve-kuzey-irlanda-birlesik-kralligi/> (Erişim Tarihi: 13 Şubat 2016).

'İngiltere'de AB Krizi', (14 Mayıs 2013), CNN Türk,

<http://www.cnnturk.com/2013/guncel/05/14/ingilterede.ab.krizi/707805.0/> (Erişim Tarihi: 13 Şubat 2016).

Dedeoğlu, B.,(1996). Adım Adım Avrupa Birliği, İstanbul: Çınar Yayınları.

Dinan, D., (2005). Avrupa Birliği Ansiklopedisi, Çev.(Hale Akay), İstanbul: Kitap Yayınevi.

Doğan, N., (2002). 'Dış Politika-İç Politika Etkileşimi Açısından Avrupa Bütünleşmesi: İngiltere Örneği' Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (Temmuz-Aralık 2002), Sayı:19, s.16-17. http://iibf.erciyes.edu.tr/dergi/sayi19/02_Dogan.pdf (Erişim Tarihi:13 Şubat 2016).

Eyal, J., 'Avrupa'nın Stratejik Geleceği:

Krizin Etkileri', Turque Diplomatique Gazetesi, (Haziran,2013), Sayı:53.

Gallagher, T.,(1991). The SNP Faces the 1990's", Nationalism in the 1990's, içinde Polygon, Edinburg.

George, S. and B. Rosomond , (2000). Birleşik Krallık (İngiltere), Avrupa Birliği Ansiklopedisi Cilt 1, (ed.) Desmond Dinan, (çev.Hale Akay), ss.254-259, İstanbul:Kitap Yayınevi.

Gifford, C., (2010). The UK and the European Union: Dimensions of Sovereignty and the Problem of Eurosceptic Britishness", Parliamentary Affairs, Vol: 63 Issue (2), Nisan 2010, s.321-338.

Kemp,D., (2014) 'Europe fears Scottish independence contagion', <http://news.yahoo.com/europe-fears-scottish-independence-contagion-071405601.html> (Erişim Tarihi:13 Şubat 2016).

Koutsokosta, E. Jeremy Corbyn: 'AB daha adil bir yapıya dönüşmeli' , euronews, (17 Aralık 2015), <http://tr.euronews.com/2015/12/17/jeremy-corbyn-ab-daha-adil-bir-yapıya-donusmeli/> (Erişim Tarihi: 12 Şubat 2016).

Kurubaş, E. (2004). Asimilasyondan Tanınmaya: Uluslararası Alanda Azınlık Sorunları ve Avrupa Yaklaşımı, (Ankara: Asil,2004).

Öney, S., (2015). 'Britanya'nın Tsunami seçimleri', Radikal Gazetesi, <http://www.taraf.com.tr/dunya/britanyanin-tsunami-secimleri/> (Erişim Tarihi: 12 Şubat 2016).

Özdağ,Ü., (2015). 'Bağımsız İskoçya ve Türkiye'ye olası etkisi' , <http://www.yenicaggazetesi.com.tr/bagimsiz-iskocya-ve-turkiyeye-olasi-etkisi-32047yy.htm> (Erişim Tarihi: 12 Şubat 2016).

Robinson, N., (2015). "2015 seçimi İngiltere siyasetinde büyük değişim yaratabilir." BBC, http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2015/05/150508_ingiltere_secim_analizi (Erişim Tarihi: 12 Şubat 2016).

Sefer, Ö., (2014). Birleşik Krallık-Avrupa Birliği İlişkileri Üzerine Bir İnceleme, Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi,(- Sayı 6), ss.48-61.

Seyd,P., P. Whiteley, (1992). Labor's Grass Roots: The Politics of Part Membership, Oxford: Clarendon Press.

Şahin, M., (2000). Avrupa Birliği'nin Self-Determinasyon Politikası, Ankara: Nobel Yayınları.

Taşdemir, H., ve Saraçlı,M., (2007). 'Avrupa Birliği ve Türkiye Perspektifinden Azınlık Hakları Sorunu' Uluslararası Hukuk ve Politika, Vol.8,No:2.

Yiğit,D., (2014). "İskoçya Bağımsızlık Referandumu: Pandora.'nın Kutusu" 21.Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Dergisi, (Ekim 2014).

Notlar

1. United Kingdom Independence Party, "About Us", <http://www.ukip.org/page/ukip-history> (Erişim Tarihi:13 Mayıs 2015).